

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ผู้วิจัยได้นำเสนอการดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ 19 โรงเรียน จำนวน 832 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.2.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การคำนวณ การหาขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากร โดยวิธีหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน่ (ชูศรี วงศ์รัคนะ, 2541 : 231-264) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e^2)}$$

โดยกำหนดค่าดังนี้

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น กำหนดที่ 0.05

$$\text{แทนค่าในสูตร } n = \frac{832}{1 + 832(0.05^2)}$$

$$n = 270$$

1.2.2 ทำการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย แต่เพื่อให้ทุกโรงเรียนมีกลุ่มตัวอย่างเท่ากัน คือ โรงเรียนละ 15 คน จึงได้เพิ่มเติมจาก 270 คน โดยจะเลือกครูผู้สอนทั้ง 19 โรงเรียน มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในจำนวนที่เท่ากันรวมเป็น 285 คน ซึ่งผู้วิจัยจะใช้การสุ่ม โดยการแยกสุ่ม ดังนี้

- 1) กลุ่มมีคุณวุฒิเฉพาะมีประชากรทั้งหมด 33 คน ใช้ประชากรทั้ง 33 คน
- 2) กลุ่มมีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ ใช้สุ่มอย่างง่ายได้จำนวน 150 คน
- 3) กลุ่มไม่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ ใช้สุ่มอย่างง่ายได้ 102 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ประเภทมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้ในการสำรวจการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา แบบสอบถามดังกล่าวประกอบไปด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา แล้วสรุปว่าประกอบด้วยเนื้อหาใดบ้าง

2.2.2 ศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจากงานวิจัยอื่น ๆ

2.2.3 กำหนดขอบข่ายข้อคำถามที่จะสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 2) ด้านการวัดผลประเมินผล

2.2.4 ประมวลความรู้จากข้อ 1 2 และ 3 มาสร้างเป็นแบบสอบถามให้ครอบคลุม ขอบข่ายการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาให้มากที่สุด

2.2.5 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้อง แล้วนำข้อเสนอแนะมาพิจารณาปรับปรุง

2.2.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม และตรงตามเนื้อหา แล้วนำข้อเสนอแนะมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

1) นางสาวอรภา ตั้งเสงี่ยมวิสัย ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ เขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 วุฒิการศึกษา คม. วัฒนประเมินผล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตรวจสอบตรงของเนื้อหา (Content Validity)

2) นายกมล คาระสุวรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนอุบลปัญญาคุณ จังหวัดอุบลราชธานี วุฒิการศึกษา กศ.ม. บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม

3) นายนवल สอนวิชา ครู คศ. 2 โรงเรียนอุบลปัญญาคุณ จังหวัดอุบลราชธานี วุฒิการศึกษา กศ.ม. บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ตรวจสอบการใช้ภาษา

4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ให้คำแนะนำ

5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try – Out) กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 61) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่มีค่าเท่ากับ 0.89

6) ปรับปรุงแบบสอบถามครั้งสุดท้าย แล้วนำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือรับรอง และแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนทั้ง 19 โรงเรียน ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.2 นำหนังสือแนะนำตัวของผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พร้อมแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาทั้ง 19 โรงเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิจัยเองและจัดส่งทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่รวบรวมทั้งหมด และดำเนินการดังนี้

4.1 การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยจะตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและแยกแบบสอบถามฉบับที่ไม่สมบูรณ์ออก

4.2 การลงรหัส (Coding Form) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อย มาลงรหัสตามที่กำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close-ended) ส่วนคำถามชนิดปลายเปิด (Open-ended) ผู้วิจัยนำมารวบรวมจัดหมวดหมู่และเรียงความถี่ในแต่ละประเด็น

4.3 ประมวลผลข้อมูลที่ลงรหัสแล้ว โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for Social Sciences : SPSS) ซึ่งประกอบด้วยสถิติที่ใช้ดังนี้

4.3.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไป และตัวแปรอื่น ๆ ของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่าสถิติ เช่น ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยได้เป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 100) ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ในการเลือกคำตอบ ใช้กาเครื่องหมาย \surd ลงในระดับคะแนนที่ตรงกับความเป็นจริงและตรงกับความรู้ที่มากที่สุด

4.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนตามคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ ไม่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ และมีคุณวุฒิเฉพาะ โดยให้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ (Sheffe)

4.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 วิเคราะห์ปัญหาโดยการแจกแจงค่าความถี่ และการอ่านเนื้อหาแล้วสรุปบรรยายประกอบตาราง

4.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

4.4.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.4.2 สถิติในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Sheffe)

4.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ใช้การอ่านวิเคราะห์เนื้อหาแล้วสรุปออกมาเป็นความถี่ นำเสนอด้วยการบรรยายประกอบตาราง